

ИВАН СЕВЕРНЯШКИ

ЕСЕННО ПРИЗНАНИЕ

ПОЕЗИЯ

АСТАРТА

2023

© Иван Северняшки – автор, 2023
© Димитър Донеv – художник, 2023
© АСТАРТА – графично оформление, 2023

ISBN 978-954-350-

СПОМЕНИ ДАЛЕЧНИ

Спомени далечни пак ме връщат.
След своята надежда все вървя,
за да достигна родната си къща,
черницата и старата асма.

Приятелите вече там ги няма.
Разхождат се по лунната пътека.
Със живите вместо живот и здраве
си пожелаваме смъртта да бъде лека.

ИЗВОРЧЕ

Изворче на детството ми ранно,
бълбукай до последния ми дъх!
Изчезват спомени. Зарастват рани.
Но аз те моля, не обраствай с мъх.
Бъди единствено като сълза потекла
в очите на разплакано дете.
Бъди туптящо майчино сърце,
самотно сгушено до оня стубел
край синора, разделящ векове.
Бълбукай, изворче, че идва време
да ни сковат огромни студове...

ЖЕЛАНИЕ

Незабележимо времето отлита
и щом очи назад обърна
как бих желал да дойде ден
изпуснатите думи да си върна.

СМОЧАН

От ветрове далечни приласкаван,
зад девет сини стръмни планини,
сънувам миг, в който ми се иска
да бъда птица в твоите висини.

С ръка предишна порти да отворям,
да вкуся мириса на маминия хляб.
Отново с теб без глас да разговарям
и в топлата ти вечер да не бъде слаб.

А в ранно утро до дървото и във двора
изправил ръст – да се сравня.
Да търся в него детския си сговор,
резките, вече станали главня.

И нови истини да търся да открия
по бързея на селската река.
Една черница с клони да ме пази,
Балкана – с топла бащинска ръка.

В съня ми късно нощем да ме стряскат
звънци на лудо бягащи кози.
По „Драката“ един овчар засвирил
да търси в път накацали звезди.

Гостинка все към Осъм да клокочи
и аз да съм хлапака тръгнал бос.
Тежат плещи. Кръстосват се въпроси.
Посреща ме един забравен кос,

останал от детинските години.
А аз мълча. Сега съм вече друг.
Косите ми белеят, а ръцете ми
са две добри свидетелства за труд.

Но някой ден все пак ще се завърна
през девет сини стръмни планини
поне със сетен поглед да прегърна
земята, дала хляб за моите дни.

СПОМЕН

Защо си спомних онова дърво,
изгряло до прага на нашта къща,
което като тост на тържество
назад във спомените ще ме връща?

Растеше то под дъжд от светлина.
Стремеше се към слънцето нагоре.
Но тъмна и изгаряща вина
се впи дълбоко в крехкия му корен.

И в утрото на непредвиден ден,
а може би предвиден, дявол знае,
се скъса неговият вик зелен.
Изгуби се, изчезна във безкрая.

Трептеше лъч по сухата кора.
Оплакваха го малките врабчета.
А стомната на нашата зора,
в краката ни лежеше на парчета!

СУХИЯТ ГЕРАН

Една мравка на моята длан...
Небето червено пред буря...
Аз се връщам при оня геран
край селото обрасъл със бурени.
И се връщам при детските дни
пак в ония горещи стърнища.
Татко прави до късно купни
и щурец из тревата различава
топла песен за летния зной,
за ръждивия плач на комбайна...
Пада здрач, пада звезден покой
по самотния път към герана.

ПЕСЕН ЗА МАМА

Вглеждам се в косите оредели,
в насълзените, добри очи...
Под клепачите ти посивели
залеза на времето личи.

И пристъпваш тихо, сякаш,
слагаш в скута немощни ръце,
и за миг се виждаш като млада
с пълно от вълнение сърце.

Мамо, скута ти сега пустее,
а узряват есенните дни.
Ти прости, че често не умеем
да го стопляме на старини.

ДУМИТЕ НА МАМА

„От хляба по-голям недей да бъдеш!“
ми вика мама и чумери вежди,
когато с брат ми двамата се гоним
и се замеряме с трохите хлебни.

„ От хляба по-голям недей да бъдеш!“
Изтече време. Знам вкуса на хляба.
Горчивите трохи и хляба сладък,
но все си спомням думите на мама.

Пророчество ли беше туй, не зная,
но с много труд съм свързвал двата края.
И не събирам в шепата трохите
да храня птиците, а се скъсяват дните.

МАМА

Настъпва вече оня скръбен час,
във който трябва да се разделиме.
Очите плачат. И разбирам аз,
че вече няма мама да я има,

че няма вече бащин праг
да ме посреща с прежната си ласка,
че дворът ще обрасне със трънак,
а мама във съня ми ще ме стряска.

Безбожница, а пък съвети божи
мълвеше до последния си час
и ни остави свойто добродушие
да носим винаги дълбоко в нас.

СМЪРТТА НА МАМА

Когато почна мама да умира,
разбрах, че нещо скъпо си отива.
И тънката ми пъпна връв се къса.
И паметта ми стана все по-къса.
Поскърцва геранилото на двора,
запомнило смъртта на много хора.
Сега самотно само стене, стене.
И няма кой искрицата живот да вдене.
И мама пак да завърти чекръка,
да пее песни, да разсейва мъка.

МЪЧАТ МЕ ДУМИТЕ

Мъчат ме думите. Пиша за мама.

Пиша за мама, а мама я няма.

Мама отиде нейде оттатък.

Вечер ме гледа, там от небето,
като звезда от небитието.

Чувам да дума, дума след дума:

„Срещнеш ли мъка, сине, по друма,
наведи чело, целуни ръка.

Човек е човек, за да разбира.

Пръстта ги ражда и ги прибира!“

ВЕЧЕРНА РАЗМИСЪЛ

Умира моят бащин дом, умира.
Старее къщата. Умряха майка ми, баща ми,
брат ми из райските градини често скита
и Господа за мене често пита:
защо се бавя и къде живея?
Приятелите още ли очакват
да ги почерпя, за да ме одумват?
Дали черницата изсъхна край стобора?
Дали във къщи идват още хора?
Пътеката до моя дом с трева обрасна.
Една къртица чак под прага рови.
И чака къщата стопани нови.

СМЪРТТА НА ЛОЗЕТО

Запустя лозето.
Толкова години
грозде е давало,
сватби е правило,
смях е раздавало.
Троскот го мъчи
и поветици,
а на черешата
една кукувица
гнездо ли търси
или предрича
дните по-тъжни
без песен птича.
Запустя лозето.
Просто умира.
Няма го дядо,
той му разбира
кога да пръска
и да обира.

ЕСЕННИ ЛИСТА

Махат листата, махат за сбогом
и ни напомнят за есента.
Тебе те няма и ми е тъжно.
Рано си тръгват тези листа.

Имаха време още да зреят.
Носеха в себе си пролет и лято,
слънце събрали, от вятър брулени,
вече изпратили птичето ято.

Махат листата, махат за сбогом:
„Пак ще се върнем през пролетта.
Само ни чакайте, ние ще дойдем.
Нека не идва при вас старостта!“

ЗАВРЪЩАНЕ

Есенее край нас, есенее.
На душата листата жълтеят.
Като дюли презрели ще паднат
пред нозете на ранната зима.

Изстрадано циганско лято
и надежда, от обич окъпана,
ще целунеш ли прага на къщата
със надежда за ново завръщане?

РЕКВИЕМ

Завинаги ще си останеш млад
с една усмивка, устните заключила.
Завинаги ще си останеш млад
и вече нищо няма да се случи.

Едно дете ще гони пеперуди
или светулки вечер в тъмното.
Децата са деца и мъката
при тях пристига винаги по-късно.

А някой ден ще искат да узнаят
защо баща им все не се завръща
да им разкаже приказка забравена,
да екне смях във малката им къща.

И само времето, единствено запазило
да не увехне нивга спомена,
ще им го връща в тежки мигове,
защото тъй са устроени хората.

ТРЕВА

Във чашата на залеза сокол се дави.
От пролетно събуждане прокапва кръв.
Трева пресъхнала за милост моли
на слънцето лъчите да я съживят.

Последен стон, а слънцето го няма.
Изтегля тъжно лък едно щурче.
Отива си трева непокосена,
протегнала към слънцето ръце.

МОЛИТВА

Дано да ни забрави Господ на земята.
Да скитаме из земните градини
и да се радваме на свободата,
която сме желали от години.

Да бъдем двамата – Адам и Ева,
далеч от злобата и суетата,
да ни омайват песните на птичките
и веселият шепот на гората.

Да ни люлеят люлките гергьовски
и дъжд гергьовски да пои полята,
щастливи да отглеждаме децата си
и да са чисти, сини небесата!

ЕСЕН

Ти вървиш уморена, а в косите ти вятър
златна есенна брошка закичи.
Колко много измина, колко малко остана,
мое скъпо момиче.

Като птици наесен отлетяха децата
и навярно не ще се завърнат.
А звънецът на входа още чака и чака
късно гости да звъннат.

Само вятър гони сухи листи и клони,
тъмни облаци ниже небето.
Не достигат парите. Зима дебне на прага.
И омразата свива сърцето.

ЛЮБОВ

Почувствах топлината на света
от две безумно топли, бели длани -
и със това да свърши любовта,
бедняк във нея няма да остана.

ЩАСТИЕ

Затопленото тяло на жената
ме връща във началото на Рая.
Щастливи пиехме от свободата
и любехме се страстно, до омая.

Оная подла змия ни измами,
но още в нас извира любовта.
Нека тъй да бъде, чак до края,
това щастие, добито от греха!

ИСКРИЦИ ОТ ЛЮБОВ

Тя идва със лека стъпка на сърна.
Три пъти ме целуна и отмина.
Запали огън в моята душа,
който още нося през годините.

Целувам чашата със мелнишкото вино.
Изгарят поривите на кръвта.
Дано в сърцата ни не идва зима!
Дано да бъде вечна пролетта!

ПЕСЕН

Тъй случайно попаднала тук,
в тая нощ за любов отредена,
ти безпомощно хапеш юмрук
и ме стрелваш с очи отегчени.

Като всякоя друга жена
ме докосваш с дъх неспокоен.
Не, ти нямаш за нищо вина.
Просто аз така съм устроен.

Разговарям с ветрове,
на звезди и птици намигам.
И стоя като жрец с часове
на земята пред вечната книга,

преклонил пред тревата глава,
зад глухарче самотно надвесен...
За мен смисълът е в това,
от която се ражда песен.

СТРАННИ ДУМИ

На Стоянка Пенева

Приятелко от детството ми ранно,
не ме забравяй в този труден час!
Знам, думите сега изглеждат странно
след корозиралата памет в нас.

Цветята от хербария молец изгриза.
Писмата времето със прах покри.
Аз чакам всеки ден, за път далечен, виза
до някакви измислени страни,

където спи баща ми след почивка
от толкова отрудени и трудни дни,
където майка ми къделята доприда,
събира прежда и не ме вини,

че толкова рядко, рядко се завръщах
да хвърля съчки в огъня, за да гори,
да стопля скърцащите вече кости,
сърцата им измъчени, но все добри,

И съхнат корените на дървото.
И думите сега изглеждат странно.
Но ти им вярвай! Вярвай във доброто
до сетния си миг и непрестанно!

РАЗМИСЪЛ

Снощи минах
по една алея.
Някога там вървахме
ние с нея.
Нямаше я пейката,
която ни събра
в едно горещо лято.
И ми стана много,
много тъжно.
В миг разбрах –
животът си отива.
Без да си помислим,
че след него
трябва да оставим
чиста диря.

НЯМА ГО МОМИЧЕТО

Няма го момичето, с което
скитахме по градските площади.
Тайничко се криехме във храстите,
за да се целунем. Бяхме млади.

Вятърът разрошваше косите ѝ,
а луната слизаше по-ниско.
Роклята оранжева, на залези,
все ни пречеше да бъдем близко.

Котките коварно ни завивдаха,
втречени във нашата прегръдка.
Хвърчила от облаци летяха,
а по нази тръпка подир тръпка.

Няма го момичето, с което
сме изпитвали тъга и радост.
То отиде нейде по небето,
но остави спомени за младост.

ЕСЕННО ПРИЗНАНИЕ

Животът ми е низ от листопади.
Душата ми – обрулено дърво,
което зимата не го пожали.
Видял съм лошо и видях добро,
което все ме кара да прощавам,
и да не забравям всяко ново зло,
дошло при мен от „верните“ другари.
И кара ме до лудост да обичам.
Да оценявам и последните минути
с усмивката на някое момиче,
дордето всичко между нас се срути.

РАЗЛИЧНИ ПЪТИЩА

По различни пътища вървим.
Животът е една огромна яма.
По различни пътища вървим –
различни пътища, а други няма.

И двата са трънливи. Ние боси.
Такова ни е било Битието.
Излишно е да си задаваме въпроси.
Дано в един ги събере небето.

ПРОСТИТЕ НЕЩА

Погребахме илюзии и жертви,
а как не можем нощем да заспим.
В главите ни бушуват куп въпроси,
а не решаваме нито един.

Не знам дали това е кръговрата,
който ни прави от старци на деца
и ни сближава бавно със земята,
достигайки до простите неща.

ПЪТУВАНЕ

Не намерил през времето брод,
сам-самин към отвъдното крача.
Само моят проскубан мъник
ме посреща самотен във здрача.

Много кротко в краката ми ляга
да му хвърля коричка от хляба.
Аз вървя, а пък времето бяга
и какво ли пък всъщност ми трябва!

Щом животът се стича надолу
и загубваме своята опора,
дано в чуждите спомени бъдем
с добрината на истински хора.

ЦИГАНСКО ЛЯТО

Грее слънцето без страх от зимата.
Вдигат тревите зелен перчем:
„Рано е още да се умира,
нищо че знаем, че ще умрем!“

Щъкат пчелите. Спомен от лятото
бързо намира в уморени гърди.
А нейде на прага ни дебне зимата
дебнат гъстите зимни мъгли.

САМОТА

Слънцето бавно ляга на хълбок.
Топлите длани приспиват деня.
Тебе те няма, а край мен тишината
шепне забравени имена.

Чезнат спомени. Губи се времето.
Към кого да протегна ръка!
Псуваш по вятъра. Тръгваш към кръчмата,
за да излееш своята тъга.

ПИСМО

Къде сте, приятели, от големия град.
Още ли дремете в своите тесни бърлоги.
Аз живея в един провинциален ад,
сред своите врагове и несгоди.

До късно се троя с разни ментета.
Чорля косите си. Гриза си ноктите.
Броя си стотинките до момента,
дордето ми писне и хвърлям ги всичките

на някой приятел по маса и чаша
и се прибирам в къщи нетрезвено.
А България е една цветна градина,
от алкохола грейнала весело.

ФРАГМЕНТ

Ти си мислиш, че нямам приятели!
Ела във кръчмата и погледни,
насядали като пред разпятие,
светещи от алкохола очи.

Всеки своята болка прегърнал,
раздава правда, говори за ред,
един се смее, друг е посърнал –
пред себе си дава отчет.

Нижат се бавно години пропуснати.
Срещи с твърде леки жени.
Мечтае някой за „светло“ бъдеще
и разказва за внуци по чужди земи.

СЛУЧКА

Аз му поисках назаем пари,
той ме погледна с ненавист и злоба
и ми подхвърли стотинки три.
Толкова имал във джоба.

После запали луксозния джип
и запраши във някаква своя посока.
Аз, със събрания във гърдите си вик,
се затътрих към блока.

Там от години моят съсед
кръчмичка спретна в гаража.
Малко тесничка, три на пет,
и „задимена“, някой ще каже.

Но тук се събирам със свои акрани.
Някой ще черпи по две-три ментета.
Виц ще разкаже. Друг ще напсува
политиците и парламента,

че се заложи и чест, и вяра,
трупат пари за наша сметка,
а ние се чудим и ги търпим,
правейки своя си равносметка...

ХРОНИКА

Снощи, по светло, изнасиха Лилито,
една курва от кварталната кръчма.
Евтина беше, за една ракия
всеки можеше да си я поръчва.

Както вървяла по една алея,
двама хъшлаци я дръпнали в храстите.
Дълго се гаврили... Късали дрехите...
Взели стотинките и с бутилка я праснали.

Да им се чуди човек на злобата.
Тя и без друго с приятели можеше
и да се люби, и да почерпи,
без да изпразва от пари джоба ти.

Просто не зная как така я докарахме,
с тази озверяла „демокрация“,
да не можем спокойно да легнем по стаите.
Злоба и страх люшка цялата нация.

ВРАБЧЕ

Премръзнало лежеше във снега.
Погалих го със топлите си пръсти.
И то почувста мойта топлина
очи отвори и крилца разкърши.

От птича благодарност или гняв
ме клъвна с клюн по грубите ми длани,
да ми напомни, че всяка добрина
след себе си оставя рани.

ОХЛЮВ

Черупката на охлюва се счупи
от сблъсъка на много земни твари.
Сега стои оголен, беззащитен,
със клюмнали рога и болки стари.

А спомени го носят из треви зелени,
но всичко е било, било е в друго време.
Две мравки ръфат голото му тяло
единствено в борбата оцелялял.

КЛОШАРЪТ И НЕГОВОТО КУЧЕ

Един клошар и кучето му Тони
живееха на времето напук.
Той цял живот миражи гони,
а днеска рови в кофите с боклук.

Децата му отдавна по чужбина
пред кризата превиват врат.
Жена му във отвъдното премина,
не ѝ харесвал вече този свят.

Сега самотен по пазара дреме,
а нощем спи до кофите с боклук.
Един клошат и кучето му Тони
живеят днес на времето напук.

БУДНА КОМА

Защо си спомних онова дърво,
разперило криле като на птица,
линеещо... останало само.
Не знам дали бе орех, или черница.

Но радвало е хората със плод
и птици са му пеели в премала.
Съдба жестова. Да стои само,
дордето го отнесе внезапна хала.

И изведнъж ми стана много жал,
защото то на хората прилича:
останали сами, остават без любов.
Животът изведнъж не ги привлича.

Сънуват близки, минали отвъд,
да ги зоват за много близка среща.
Вървят в съня си по отъпкан път
и чакат по-щастлив живот отсреща.

КОГАТО

Когато излизаш от себе си,
забрави пътя за връщане.
Тялото не те побира
и двамата сте си втръснали.

Всички думи са вече казани.
Лесните най-много болят.
Много рани са вече зараснали.
Разчовъркаш ли ги, кървят.

И приятелите вече ги няма.
Човек се ражда на света сам,
сам живее и сам умира,
но на света е призван

честно да може в очи да гледа,
а когато се обърне назад,
да не търси в себе си оправдание,
че е бил в своите грешки млад.

ПТИЦИТЕ

Къде отлитат птиците след своята смърт?

Къде отлитат?

Из райските градини ли гнездят
или душите им без път се скитат.

Дали си спомнят срещи и раздели,
от шепите добри трохи къде са яли,
котаците, които все ги дебнат,
да могат своето от тях да вземат?!

Да падне дъжд...

Градушка да удари

и да клечат по старите дувари,
самотни даже в песента си птича.

Птиците на хората приличат.

БОЛКА

Отидоха си бедни от света.
Синът в града. Жена му чужбина,
със внуците във някаква страна
посуда мият, нейде без родина.

Обрасна дворът с трескот и кощрява.
А плевнята се килна настрана.
И кучето по пътя дълго лая,
дорде намери глутница добра.

И лястовици вече не гнездят
под стряхата, където са гнездили.
Избяга щъркелът, за кой ли път
не се прибра във старите предели.

А къщата, останала сама
загложга с вълча ярост дървоядът.
Умираше със своята самота.
То, времето, на никой не прощава.

Тополката заплака, залиня
и пухкави сълзи изсипа към небето.
Затлачи тиня бистрата вода
и стадото не скита вече из полето.

УЧАСТ

И вероятно няма да прости градчето,
че от добро поетът се е озлобил.
И за жена свалил звезда от небето,
и чашка руйно вино повече изпил.

Сърдечно е прегърнал непознати хора,
на крачка се е отдалечил от пътя прав
и като млад и зъл езичник е съборил
в праха кумирите на градския еснаф.

Затуй градчето ни жестоко ще го съди.
Но кой поет във своя град е бил пророк?
Не може ангелът небесен той да бъде
и нито съвършен да бъде като бог.

Той ще живее пак от болката на всеки,
с хиляди добри надежди, скърби, смях.
Поетът на съдбовен кръст се е обрекъл,
а иначе – и той еснаф е като тях.

ДУШАТА МИ

Душата ми умираше сама.
Аз никога не бях свободен.
Живеех вечно в самота
и никой, знам, от вас не е виновен.
Предавали са ме.
Предавал съм се сам.
Живях със клюките
на много, много хора.
И днеска
сам от себе си изпитвам срам
и унижение, и някаква умора.
Дано душата ми сама покой намери!
Да си почине и да е свободна.
Да е щастлива.
Да не знай химери.
Да скита като песен волна!

В СЪДЕБНАТА ЗАЛА

До двамата защитника изправени,
стояха мълчаливо той и тя.
И всеки вижда – двамата са прави,
изчезнала е само любовта,
която в очите е горяла,
в устните, в думите добри
и сякаш за миг в тази зала
дошла е само, за да изгори.
Да вземе топлината им и всичко,
дошло при тях със първите мечти.
Една усмивка само на момиченце
се молеше да им прости.
Не знаеше, че щом от тук излязат
единият ще хване за ръка,
а другата ръка ще бъде празна,
ще мята с нея винаги така
останалия сам да ги догони...
Докато неусетно ще си спомни,
че не очакват никого сега!

НЕ ВЯРВАМ

Не вярвам, Господи, не вярвам!
Каква е тази божа милост,
щом паднат мълнии над храма
или градушка бие хляба!

Защо слепецът не прогледне,
докато гълъбите храни?
Нали сме всички птички божи
по небесните хармани!

Ръце, протегнати за милост,
изсъхнали лози превити...
Не вярвам, Господи, не вярвам –
изкуствени са ти сълзите!

НА ЕДИН МОЙ ПРИЯТЕЛ

Защо реши
да почнеш
всичко от начало
и на България
поставяш кръст?
Ний с тебе
имаме една Родина
и ни е скъпа
тази родна пръст.

И ни е скъп
Балкана,
Янтра,
Искър,
небето синьо,
детските мечти.
Къде отиваш?
Имаме една Родина
и всеки
свойта обич
и дължи!...

УТРЕ

Не знам дали изобщо има „утре“.
Живея във един измислен свят.
Приятелите често ми досаждат.
Най-близките в земята кротко спят.

Реки поглъщат много скъпи жертви.
Броя стотинките да купя хляб
и давя мъката с горчино вино,
а в гърдите ми бушува яд.

Летят край мене луксозни мерцедеси,
закупени със скъпата ни пот,
а лъгаха ни лидери различни,
че утре идва по-добър живот.

Толкова години няма „утре“,
но вярвам, идват по-щастливи дни.
Дано не е поредната измама –
лъжата двойно повече боли!

МОЯ БЯЛА, АЗ ВСЕ СЕ ВРЪЩАМ

Град на моята радостна песен,
възмъжал от борби и подем.
Над разгъната карта надвесен,
аз те търся, макар че си в мен.

На боите разляното вино
розовей на терена хълмист.
Ето, ти си във кръгчето синьо,
край завоя на Янтра блестиш.

На „Градище“ ухае на люляк,
на скворци се разнася звъна.
Там в градината под сведени дюли
ме магьоса любима жена.

Там са моите верни другари,
в труден миг ми подават ръка.
И почувствах другарското рамо
и се влях във онази река,

дето сутрин се буди зората.
Моя Бяла, аз все се завръщам.
И когато пътувам дори
с мен пътуват и твоите хора.

И сърцето ми би се присвило
да замръкна далече на път.
Дори пазя петно от мастило
да не капне на малкия кръг.

ОТ ПРИЯТЕЛИТЕ

Хайде де, поете!

Иван Коларов

ЮБИЛЕЕН АКРОСТИХ ЗА АДАША

Северът на нашата беленска Янтра
Е огнище на поезия ярка.
Времето, което сля два века,
Е темела, изградил в теб човека.
Радвай се през тези дни юбилейни,
На талантите си антиелейни:
Ясна лирика и сатира честна –
Шило в торбата не кротува лесно!
КАК ТИ СТИСКАМ ДЕСНИЦАТА, ПОЕТЕ,
И шепна: Адаш, на многая лета!

май, 2008 г.

Иван Антонов (с. Алеково)

ПОЕТ

На Иван Северняшки

Той не е гений, а само поет
и стиховете му са доста прилични,
по кръчмите пие и плаче без ред –
винаги същия, винаги някак различен.

И пише между две светли сълзи
пред всяка наздравица думите моли
да му бъдат над пътя звезди,
когато потегли към своите раздоли.

А те са по всичките улици и във самотния дом
на градчето със името хубаво Бяла
и Янтра като невидим разлом
в душата му своите води е разляла.

О, той не е гений, а само поет –
раним, наранен, но свободен,
той е във всяка кръчма приет
и крачим със него – тъга в небосвода!

Теменужка Маринова (с. Александрово)

ПОСВЕЩЕНИЕ

На Иван Северняшки

Иване, родният ти дом, любим и стар,
стои си нейде там, над Ловеч, в село горе.
Иди спокойно! Даже и със троен катинар
вратичката пред теб сама ще се отвори.

Бездомно куче ще се стресне в двора пуст,
отдавна спряло за стопаните да жали.
След многото души – едничко живо тук,
до тебе най-накрай само ще се погали.

И тук спомените следват своя ход,
седни на прага, тихо го помилвай в мрака.
Той пази още мириса на татковата пот
и стъпките добри на свидната ти майка.

Пеню Цонев (с. Драганово)

СТЪЛБА – ПЕГАС

На Иван Северняшки

Целият ден се катерих
по моята стълба – Пегас.
И фасадата обагрих
до оранжевия залез.

Уморен прекрачвам прага,
а щурци ме канят на пир.
Нощта златни звезди слага
и блести небесна шир.

Присядам аз до щурците,
а те на цигулки свирят.
И слизат ниско звездите
с нас от росата да пият.

Христина Комаревска (гр. Плевен)

***

На Иван Северняшки

Носи в мрежата си хляб, маслини и бутилка вино –
поет на прехода. И вчера, виноват
за своето бохемство и препиване,
по подразбиране –
в морала слаб.

Прилича повече на пришълец от някъде,
изгнаник и с брада като класик.

По всяко време в стихове говори.

Езоп ли е или смешник?

Не пише басни, нито е изискан –
несъвместим за нашата ширина.

Върви самотен, горд като месия.

Поете, как са твоите имена?

Дулинко Дулев

ПРОВИНЦИАЛЕН ПОЕТ

На Иван Северняшки

Той сам на себе си избрал си е съдбата –
далеч от поетическия свят,
стотинките из джоба си пресмята
из кръчмите на малкия ни град.
Творбите си по масите създава,
полива всеки свой написан ред.
Познат е той – но с много лоша слава...
Като пияница. А не като поет!
Животът му е дълга тъжна песен
и всеки грях за два му се брои:
„Че той пък, ако беше много свестен,
при нас ли щеше да стои!“
Тъй викат всички. Той дори не чува.
От всеки миг красивото краде.
Душата му из светлото пътува
и нещо светло иска да даде.
Но някой трябва щрих от туй да вземе...
Към него да добави своя щрих...
Не е за песни днешното ни време.

И трупат се из папките му стари
нечетени от никой стихове...
Той пише, пише... После ги изгаря...
И пак започва нови да кове.
За други свят и друг живот роден е,
към друг живот духа му се стреми,
затуй сърцето му със стих на Пеньо стене:
„Ех, чаша моя! Пак сме с теб!“
И без никакъв жест, и без никаква поза,
живял много честно, а скандално на вид –
той си тръгва – най-често убит от цироза,
а всъщност, напълно самоубит!
И тогава започва кампания цяла –
бързо му скача валутния курс.
Но отдавна жена му е за стотинки продала
всички негови стихове на „Феникс – ресурс“.

Тодор Билчев

ВГРАДЕНИ МОСТОВЕ

*На бачо Иван – с поклон и
преклонение, сякаш на Фичето*

Ашконсул ти, бачо Иване,
ти за Фичето,
че призна ни.
Няма личност, която да блести
от осъществените му мечти.
Кой ли може днеска до Бяла,
сянката на моста узряла,
някъде другаде да сложи,
без Кольо там да бъде, Боже?!
Той беше заложил главата
в своя мост, родил свободата.
Всички, със Дух, гдето се раждат,
със него ги в мостове вграждат.

Веселка Колева (Свищов)

ГОСТУВАНЕ

Разведе ме из райската градина
на своята възторжена душа.
От нея са се ползвали мнозина,
но колко са оставили следа?

Не идва ли като на сватба всеки,
за да пирува в щедрия ти ден
и тихомълком сит да се оттегли,
когато вече своето е взел.

И аз дойдох не за да пирувам
или да сторя в рая своя грях.
Дойдох поета нежен да почувствам,
а пък мъдреца беленски прозрях.

Какво че с този град си често скаран!
Това е негов, не е твой проблем.
Стопанката ти заран всяка вярва
на своя беден, обичлив бохем.

Разведе ме из райската градина
на своята възторжена душа
и невъзможно е да си замина,
ако не вярвам вече в чудеса,

че лесно е на мъртви да си предан,
на талантиливи, умни и добри!
Но я обичай живите, поете,
и грешните, бездарните дори!

Ей, богу, ти това прекрасно можеш.
Амак от дипломирани лъжци,
предатели, разсипници, велможи,
ловуващи със нашите души!

И вместо да ревнуваш, че съм с други,
потупа го по братски откровен:
„Обичай я, човече, тя е муза,
съпреживяла трудния ти ден!“

На тръгване към кръчмата подвижна:
„След малко идвам, аз ви обещах!“
... След цяла нощ будване с елита
на сутринта бе верен – и на тях!

Павлина Петкова

ПЕЛЕРИНА ОТ МИСЛИ ТЪЖНИ

На Иван Северняшки

„Жънеш тежки посеви от мисли
и следиш как думите растат.“

Атанас Далчев

По кофите за смет се скита
да намери остатък от нячия храна.
Присмех в погледите буди,
но не се смущава от това.
От чуждата трапеза
не е отнел с измама.
С протрита дреха, поизбеляла,
от приятел навярно подарена,
без искра в очите не оплаква
живота си изгубен.
Шушукат с присмех зад гърба му,
че приел е роля на клошар.
Но светец е! Над делника се извисява
и бори битовизма с строфи.
Думи-стрели в души забива.

В града не е разбран,
сам сред свои, чужд.
Кучетата в пътя са компания.
Стъпките му следват
предани и благодарни,
че последния си залък
сподели със тях.
В чантата се мъдри
начената от някого храна.
Заметнал пелерина от мисли тъжни,
загърбил нищетата,
към дома върви.
Като някакво величество
следва го ескорт.
А в двора го очаква делегация
от дузина котки.
Колко ли от тях ще да нахрани,
а находката е толкоз малка.

И в кофите за смет кризата се настани.

Павлина Петкова

ПРЕД ПРАГА НА ЗАЛЕЗА

На Ив. Северняшки

Казваш, отиваш си от този свят,
но знам, че никой не е вечен.
Има още време, докато
залезът прескочи хоризонта.
Нужен си!
Има още недоизпито вино
и стихове неписани.
Не е време!
Буйните коне препускат триумфално,
а ти се свиваш
пред отредената ти слава.
Непоправимо скромен си,
с душа – богатство!
Други спомени в себе си таиш
в борба за насъщния си хляб.
Разруха, глад и срам
давиш с алкохол в поредната кръчма.
Часовникът тиктака, отмерва време.
Бурята приижда с тътен.
На брега на Янтра
остава недописана поема.

ПИСМА ОТ ЛИЧНИЯ АРХИВ НА АВТОРА

*„Здравей, Ваньо,
Най-напред да те поздравя с хубавата книга!
Повтарям – добра е!*

*Особено съм изненадан от оформлението ѝ.
По нищо не отстъпва на книгите на издателство
„Български художник“ и на останалите издател-
ства! Прочетох я на един дъх. Мнението ми е, че
поместените стихове за деца стоят на едно срав-
нително високо равнище! И това, което ме зат-
руднява е, че не мога да посоча по-слаби и по-спо-
лучливи. Всичките са на еднакво художествено
ниво! И за щастие, то е повече от задоволително!*

*Искрено се радвам, че в ръцете ми стои книж-
ката ти!“*

09.12.1967 г.

Кирил Назъров

София, 28.07.1968 г.

Другарю Северняшки,

най-напред моля да ми простите, че Ви се обаждам доста късно. Не е нито от мързел, нито от нежелание. А просто, защото съм претрупан от много и срочна работа.

Благодаря Ви сърдечно за вниманието и хубавите стихове. Съвсем положително ми харесват. Аз много ценя работници като Вас, защото и аз съм бил във Вашето положение. Не Ви връщам за сега „Безсмъртна песен“, защото полагам усилия да Ви намеря и изпратя едното мнича на моите пиеси. Това е първата редакция на „Иван Шишман“.

Поздравявам Ви най-сърдечно!

Камен Зидаров

„Вашата книжка „Звънче“ със стихове за деца е много хубава. Стихотворенията ми харесаха. Според мен, попаднали сте на точния адрес и по съдържание и по форма. Основното им качество, освен звученето, е и тяхната простота, тяхната яснота и оттам силата им.

Пожелавам Ви още много голям успех със следващата книга!“

30.07.1968 г.

с. Владо Тривков

Иван Маринов

„Тежко се работи в областта на хумора и сатирата, др. Северняшки. И най-вече за това, че трябва да се върви по гайдата на хора, които нямат чувство за хумор. Уж препоръчват да се търси съвременния герой, пък намерим ли го и го пре създадем, както ние си знаем, не им стиска пък да го одобрят. А хумора, хеле пък сатирата не са апологетика! Не могат да хвалят, не гладят с паче перо, а бодат!

14.03.1972 г.

Димитър Младенов – Босяко
редакция на в. „Знаме на
комунизма“ – Търговище

„... възможно ли е да обмислим заедно един въпрос: да дойдете на работа в Болярово в редакцията на вестника, ако разбира се искате да се посветите на журналистиката... Имам едно място в редакцията за редактор и по моя преценка Вие можете да бъдете редактор.“

18.02.1975 г.

Димо Трудолюбов
редакция на в. „Крайгранична
искра“ – гр. Болярово

„Мога да си представя как се чувстваш в тези времена, когато издаваш вестник („Хайде де!“, бел. ред.). Хората не искат да четат. Искат хляб. Жестоко е, че физическият глад надделява над духовния“.

17.11.1997 г.

Ваня Дичева

гр. Варна

„Струва ме се, че нещата в книгоиздаването вървят недобре. У нас отново се налагат едни и същи имена. Трудно се диша. За творците от провинцията пътищата са още по-буренявали. Дано съм жив да видя някаква слетлина!“

28.11.1997 г.

Мишо Тошков

гр. София

Съдържание

СПОМЕНИ ДАЛЕЧНИ.....	3
ИЗВОРЧЕ	4
ЖЕЛАНИЕ.....	4
СМОЧАН	5
СПОМЕН.....	7
СУХИЯТ ГЕРАН	8
ПЕСЕН ЗА МАМА	9
ДУМИТЕ НА МАМА	10
МАМА	11
СМЪРТТА НА МАМА.....	12
МЪЧАТ МЕ ДУМИТЕ	13
ВЕЧЕРНА РАЗМИСЪЛ.....	14
СМЪРТТА НА ЛОЗЕТО.....	15
ЕСЕННИ ЛИСТА	16
ЗАВРЪЩАНЕ.....	17
РЕКВИЕМ	18
ТРЕВА	19
МОЛИТВА	20
ЕСЕН	21
ЛЮБОВ.....	22
ЩАСТИЕ	22
ИСКРИЦИ ОТ ЛЮБОВ	23
ПЕСЕН.....	24
СТРАННИ ДУМИ	25
РАЗМИСЪЛ.....	26
НЯМА ГО МОМИЧЕТО	27
ЕСЕННО ПРИЗНАНИЕ.....	28

РАЗЛИЧНИ ПЪТИЩА.....	29
ПРОСТИТЕ НЕЩА.....	30
ПЪТУВАНЕ	31
ЦИГАНСКО ЛЯТО.....	32
САМОТА	33
ПИСМО	34
ФРАГМЕНТ	35
СЛУЧКА	36
ХРОНИКА	37
ВРАБЧЕ	38
ОХЛЮВ.....	38
КЛОШАРЪТ И НЕГОВОТО КУЧЕ	39
БУДНА КОМА	40
КОГАТО.....	41
ПТИЦИТЕ.....	42
БОЛКА	43
УЧАСТ	44
ДУШАТА МИ.....	45
В СЪДЕБНАТА ЗАЛА	46
НЕ ВЯРВАМ	47
НА ЕДИН МОЙ ПРИЯТЕЛ.....	48
УТРЕ.....	49
МОЯ БЯЛА, АЗ ВСЕ СЕ ВРЪЦАМ.....	50
ОТ ПРИЯТЕЛИТЕ	52
Иван Коларов. ЮБИЛЕЕН АКРОСТИХ ЗА АДАША	52
Иван Антонов. ПОЕТ	53
Теменужка Маринова. ПОСВЕЩЕНИЕ	54
Пеню Цонев. СТЬЛБА – ПЕГАС.....	55
Христина Комаревска. НОСИ В МРЕЖАТА СИ	56

Дулинко Дулев. ПРОВИНЦИАЛЕН ПОЕТ	57
Тодор Билчев. ВГРАДЕНИ МОСТОВЕ	59
Веселка Колева. ГОСТУВАНЕ	60
Павлина Петкова. ПЕЛЕРИНА ОТ МИСЛИ ТЪЖНИ ...	62
Павлина Петкова. ПРЕД ПРАГА НА ЗАЛЕЗА.....	64
ПИСМА ОТ ЛИЧНИЯ АРХИВ НА АВТОРА.....	65

Иван Северняшки
ЕСЕННО ПРИЗНАНИЕ
Българска, първо издание

Редактор
Павлина Петкова

Художник
Димитър Донеv

Предпечатна подготовка и оформление
АСТАРТА, e-mail: astarta.publ@gmail.com

Формат 70/100/32
Печатни коли 4,5